

Évfordulós megemlékezés Dr. LENGYEL Endréről (1893–1981)

DOBOS IRMA¹, PÓKA TERÉZ²

¹1027 Budapest, Margit krt. 44. e-mail: dobos.irma@upcmail.hu

²MTA Geokémiai Kutató Laboratórium 1112 Budapest, Budaörsi út 45.

e-mail: poka@geochem.hu

A 20. század első felében az ásvány-kőzettani iskola ismert és jeles tagja volt Dr. LENGYEL Endre, akinek munkássága a pontos és alapos közletleírások mellett vulkáni hegységeink szerkezetének megismeréséhez is alapvető új ismeretekkel járult hozzá.

Ma már csak igen kevesen emlékeznek arra a nagyon csendes, szolid, kellemes megjelenésű geológusra, aki sok értéket alkotva nem csak az ásvány-kőzetben, hanem a földtanban (rétegtanban) is otthonosan mozgott, de tehetséges festőművész is volt. Csak azok tudták, hogy tehetséges rajz- és festőtudását már ifjúkora óta hasznosította, akik egy szobában dolgoztak vele a Magyar Állami Földtani Intézetben (MARCELL Ferencné, MÁTHÉ Klára és MOLNÁR József) vagy éppen terepi munkája során találkoztak vele. Kiszállásakor a tájat, szálláshelyét és környékét festette le, a szállásadókról pedig portrét készített. Képei fejében azután különféle juttatásban részesült, s azt mindig a család részére tette félre. Ő maga a legnagyobb szerénységgel kosztolt, s még akkor is minden nap vitte magával az ebédet, amikor a Földtani Intézetben megszervezték a közös étkeztetést. A rendkívül becsületos, hivatását magas szinten művelő és családját szerető, tehetséges ember hosszú küzdelmes életet élt, 88 éves korában távozott el.

Életének első felében a második világháborúig pályája egyenletesen ívelt felfelé, utolsó rangja „nyilvános rendkívüli egyetemi tanár”. Oktatással ezután már csak elvétve foglalkozott, és mint térképező geológus dolgozott a Magyar Állami Földtani Intézetben. Keserű emberként élte le életének második felét, hajtóereje a szakma és a család szeretete maradt.

A magyar geológusok erdélyi származású kiválóságainak egyike, LENGYEL Endre 1893. május 8-án Szamosújvárott született. Hamar árvaságra jutott, édesanyját 4 éves korában, édesapját pedig közvetlenül érettségije után vesztette el. További tanulmányait végül családi segítség nélkül, önerőből végezte el.

Már a gimnázium 7. osztályának tanulója volt, amikor létfenntartásához tanítványok oktatását vállalta. Nyolcadikos korában önképzőköri elnök és 7 pályadíjat nyert. Rajz- és festőkészsége már ekkor megnyilvánult. Rajztanára kezdeményezésére 300 akvarell és olajképéből először rendezett önálló kiállítást a szamosújvári főgimnázium rajztermében. Az eladott képek árából befolyt összeg nagy segítség volt tanulmányainak folytatásához. Ugyanebben az évben elnyerte egészségtanból az országos Fodor József-jutalmat is.

Érettségi után a Kolozsvári Tudományegyetem természetrajz–földrajz tanári szakára iratkozott be, amelyet katonai szolgálata miatt csak 1921-ben fejezhetett be. Dicséretes eredménnyel tanári oklevelet szerzett, de már korábban is részt vett az egyetem ásvány-kőzettani oktatásában. SZÁDECZKY Gyula professzor különösen nagy hatással volt fejlődésére. Az évfolyamán olyan kiváló személyiségekkel tanult együtt, mint GAÁL István, FERENCZI István, XANTUS János, a tanszéken pedig megismerte a gyakornokként dolgozó TULOGDI Jánost és TÖRÖK Zoltánt. Még csak első éves egyetemi hallgató, amikor a harmad- és negyedévekkel versenyben elnyerte APÁTHY professzornál a tanárképzői ösztöndíjat. Harmadéves korában első pályadíjas dolgozata alapján SZÁDECZKY Gyula professzor meghívta az Ásvány- és Földtani Intézetbe gyakornoknak, amely életében nagy fordulatot jelentett, és ezzel biztos egzisztenciához jutott. Az első világháború azonban hosszú időre megszakította egyetemi pályáját. Négyéves katonai szolgálat után, mint 50%-os hadirokkant (5 ízben sebesült meg a fronton) tért haza 1918-ban. Kapcsolata az egyetemmel nem szakadt meg, fenntartották állását, sőt 1918-ban tanársegédi kinevezést is kapott.

Az ország megcsonkítása után, 1920-ban a kolozsvári egyetemről előbb rövid időre Budapestre, majd Szegedre került az Ásvány- és Földtani Tanszékre SZENTPÉTERY Zsigmond professzor mellé, ahol 1939-ig dolgozott. Eközben 7 évig az Erdélyből menekült főiskolai hallgatók internátusának igazgatója is volt.

*Előadásként elhangzott 2007. június 4-én a MFT Tudománytörténeti Szakosztály előadóülésén.

1922-ben kitüntetéssel doktorált ásványtan-közettanból, földtanból és földrajzból. 1924-ben már adjunktus és elnyerte a Tudományt mentő Bizottság nagy pályadíját. Ugyanebben az évben hadi szolgálatáért vitézzé avatják. Többször részesült belföldi kutatói ösztöndíjban, majd 1928-ban eredményes tudományos működése alapján magántanárrá habilitálta az egyetem.

Mint állami ösztöndíjas többször járt külföldön, így Bécsben, Münchenben, Cataniában, Rómában. Bécsben és Münchenben sajátítja el magas színvonalon a kőzetmikroszkópiát. 1930 és 1932 között háromszor járt Olaszországban, ahol főként a recens vulkanizmust tanulmányozta. A cataniai egyetem meghívására olaszul előadást tartott a harmadidőszaki magyar és olasz vulkánosság párhuzamoságáról (1930).

Egyetemi képzése, majd külföldi tanulmányútjai során olyan közettanos kutatóvá vált, aki az akkori legmodernebb kőzetvizsgálati módszerek alkalmazása mellett a vulkanizmus folyamatának, földtani és tektonikai viszonyainak kutatásában is eredményes volt.

Amikor 1940-ben az egyetem visszaköltözött Kolozsvárra, a Budapesti Tanárképző Főiskolára nevezték ki, ahol 1949-ig teljesített szolgálatot. Már 1940-ben megkapta több évtizedes tudományos munkássága alapján az egyetemi nyilvános rendkívüli tanári címet.

Közben a Magyar Királyi Földtani Intézetben külső munkatársként több éven át eredményes ércgeológiai kutatást végzett, 1941-ben az átmenetileg visszacsatolt Erdélyben, az Avas-hegységben, majd a Pénzügyminisztérium megbízásából a Tokaji-hegységben Telkibánya környékén.

1949-ben került a Magyar Állami Földtani Intézet (MÁFI) kutatói állományába, ahol nyugdíjazásáig (1963) dolgozott. Csaknem minden hazai vulkáni hegységben végzett kutató és térképező munkát. Nyugdíjazása után a Bányászati Kutató Intézet meghívására hat éven át, mint tudományos kutató és szakértő dolgozott.

1957-ben a szarvaskői wherlit (Fe-Ti ércesedés) vizsgálatával kandidátusi fokozatot szerzett, amely munkája önálló kötetként a MÁFI Évkönyv sorozatában 1958-ban meg is jelent.

A hazai egyetemi oktatásban 1918-tól folyamatosan vett részt, számos szakvizsgázó és végzős hallgató irányítását is vállalta. Hét éven keresztül a szegedi Tanárképző Főiskolán is tanította szaktárgyait. 1949–1952 között a budapesti Műszaki Akadémián is oktatott. Az 1950-es években a Magyar Állami Földtani Intézetben több geológus-technikusi tanfolyam oktatója volt.

A Magyarhoni Földtani Társulatnak fiatal kora óta aktív tagja volt. 1958–60-ban főtítkárrá választották. Munkáját 1973-ban emlékgyűrűvel, 1978-tól tiszteleti tagsággal ismerték el.

1937-ben megnősült, három gyermeke: Ildikó, Anikó és Iván. Közülük 1956-ban Ildikó Kanadába emigrált, Anikó fogorvos, Iván mérnök lett.

Közel 63 tudományos publikációja 1923-tól 1963-ig jelent meg, leginkább magyar és német nyelven, gyakran német és angol rezümével a Földtani Közletemben, a

Földtani Intézet Évkönyvében, később az Acta Geologica Hungarica-ban, a Bányászati Kohászati Lapokban és a Szegedi Egyetem lapjában, de publikált külföldön is. LENGYEL Endre publikációinak összesített jegyzéke mind ez ideig nem jelent meg a földtani irodalomban, így ezt az összeállítást első ízben adják közre a szerzők.

Tudományos eredményei

A publikációk szakterületi-tematikus eloszlása

Kristálytan és ásványtan: 13; érc kutatás, ill. feltárás: 5 (avas-hegységi reambuláció, kőszegi-hegységi Mn-ércesedés, Telkibánya környéki ércesedés, szokolyai barnavasérc és szarvaskői wherlit kutatás); kőzetan-vulkanológia: 43; kőzettani elméleti munkák: 4 (magmagenetika, asszimiláció és hibrid kőzetképződés kérdése); a Magas-Tátra gránitjairól és gneiszairól: 2; az alföldi homokok ásványtani jellegéről és származásáról: 2; az abban a korban új diszciplínának számító archeometria területéhez tartozott a régészeti kerámia edények anyagvizsgálata és a bioásványtan területéről a fajdfélék zúzóköveinek ásványtani vizsgálata: 2; útleírások, illetve külföldi tanulmányutak beszámolóit: 7 (1929-ben olasz tanulmányúti beszámolójában leírja az Etna 1928-as működését és az Etna vulkanizmusáról bemutatja a kor legmodernebb ismereteit).

A publikált munkák mellett a Magyar Bányászati és Földtani Hivatal (MBFH) Adattárában 62 kutatási részjelentését, ill. összefoglalását találjuk 1949-től 1962-ig. Ezeknek csak kis hányadát jelentette meg folyóiratokban.

Igen sok munkája került vulkáni hegységeink (Dunazug-, Börzsöny, Mátra és Tokaji-hegység) reambulációs anyagába (térképek és térképmagyarázók).

A vulkáni hegységek kutatásának időrendje

A neogén vulkáni hegységekben végzett térképező és kőzetan-vulkanológiai kutatásainak időrendje: Dunazug-hegység, Börzsöny: 1923–25, majd 1955-től 1963-ig, erdélyi tufák: Fenyőkosztolány: 1923; mátrai térképlapok 1958-tól, Tokaji-hegységi térképlapok 1926, 1935, majd 1956-tól 1963-ig.

A Dél-Börzsönyben térképezést főként Diósjenő környékén végzett. Megállapította a börzsönyi vulkanitok hármas kitörési sorrendjét: biotitos dácit és andezit, amfibolandezit, piroxénandezit. Először mutatott rá, hogy gránátok nemcsak a dácitokban, hanem az andezitekben is előfordulnak. Megállapította az alsó tufaszintek tengerpart közeli lerakódási közegét (a jelenlegi nevezéktan szerinti Nagyoroszi Kavics Formációra is vonatkoztatható megállapítás). Először ismerte fel a Csóványos környéki teléreket és a lávafolyásokat is lehatárolta térképén. PAPP Ferencsel, FERENCZI Istvánnal és PANTÓ Gáborral együtt a Börzsöny-hegység rétegtani viszonyait már nagyvonalakban helyesen ítélte meg, a vulkáni felépítmény struktúráját azonban mérési adatok (K-Ar, paleomágneses adatok, geofizikai mérések) hiányában nem ismerhette fel.

A Visegrádi-hegységről készült 1:33 000 méretarányban készült térképén feltünteti a közzétípusok területi eloszlását (1953). A hegység gránátos vulkanitjainak genetikájával külön is foglalkozott (1951). Az idősebb vulkáni sorozatot azonban tévesen oligocén korúnak tartotta. Munkája a későbbi kutatóknak (CSILLAGNÉ TEPLÁNSZKY Erika, ZELENKA Tibor, BALLA Zoltán, CZAKÓ Tibor, KÖRÖS László, HARANGI Szabolcs) tárgyi alapot adott.

A Mátra hegység reambulációs térképezésében a MÁFI munkatársaként 1960–61-ben folytatott térképező munkát. Vizsgálta a pálbikki andezit-lakkolitis közeteit, valamint foglalkozott a Lahóca-hegy kifejlődésével, amelynek lakkolitisz-genetikája mellett foglalt állást.

A Tokaji-hegységben végzett felvételi munkái közül legjelentősebb a Telkibánya környéki nemesfém tartalmú telérek újra vizsgálatában történt részvétele (1948). Elsőként állapította meg, hogy a telérek csapásiránya megegyezik a hegység fő tektonikai irányával és az ércesedés származási központja a Kánya-hegyen és a Gyepű-hegyen van. Elképzelése szerint az ércesedés főként a savanyú

(riolitis) kiterjedésekhez kapcsolódik, amely feltételezés a későbbiekben megdőlt a részletesebb teleptani kutatások és mélyfúrásai eredmények alapján.

LENGYEL Endre legfőbb erőssége a vulkanitok mikrostruktúráinak leírásainak alaposágában, megbízhatóságában rejlik. A későbbi vulkanológiai interpretációk változhattak, de az általa közölt ásványtani leírások biztos alapul szolgáltak a további kutatásoknak. Számos későbbi összefoglaló jellegű szakirodalomban kapott érdemi hivatkozást (KUBOVICS & PANTÓ 1970, SZÉKYNÉ FUX 1970, VARGA et al. 1975, GYARMATI 1977, KARÁTSÓN 2007).

Munkái nem csak tudományos, hanem *gyakorlati* szempontból is jelentősek. Közülük a Dunazug-hegység andezit-területe mélyszerkezetének felismerését kell kiemelni (MÁFI Évi Jelentése az 1951. évről, 1953.) amely az általa leírt közetzárványok alapján segítséget nyújtott a visegrádi hévíz feltárásának tervezésénél és a víz eredetének tisztázásában is (DOBOS 1971, 1993, 1996).

LENGYEL Endréről ezidáig JANTSKY (1982) és DOBOS (1994) emlékeztek meg.

Irodalom

- DOBOS I. 1971: Visegrád vízföldtani perspektivikus kutatása. Földtani terv. — Kézirat. Vízkutató és Fúró Vállalat.
- DOBOS I. 1993: A visegrádi hévízkút létesítése és az ásványvíz jelenlegi és távlati hasznosítása. — *Balneológia-Gyógyfürdőügy-Gyógyidegenforgalom* **14/3**, 158–179.
- DOBOS I. 1994: Lengyel Endre (címszó). — Magyar Életrajzi Lexikon, IV, p. 561.
- DOBOS I. 1996: Vallanak az andezitek zárványai. — *Visegrádi Hírek* **12/12**, p. 2.
- GYARMATI P. 1977: A Tokaji-hegység intermedier vulkanizmusa. — *A Magyar Állami Földtani Intézet Évkönyve* **58**, 195 p.
- JANTSKY B. 1982: Lengyel Endre emlékezete. — *Földtani Közlemények* **112/4**, 319–320.
- KARÁTSÓN D. 2007: *A Börzsönytől a Hargitáig (vulkanológia, felszínfejlődés, ősföldrajz)*. — Typotex kiadó, 462 p.
- KUBOVICS I., PANTÓ Gy. 1970: *Vulkanológiai vizsgálatok a Mátrában és a Börzsönyben*. — Akadémiai Kiadó, 302 p.
- SZÉKYNÉ FUX V. 1970: *Telkibánya ércesedése és kárpáti kapcsolatai*. — Akadémiai kiadó, 276 p.
- VARGA Gy., CSILLAGNÉ TEPLÁNSZKY E., FÉLEGYHÁZI Zs. 1975: A Mátra-hegység földtana. — Magyar Állami Földtani Intézet Évkönyve **57**, 575 p.

LENGYEL Endre nyomtatásban megjelent szakirodalmi munkássága

1923

- LENGYEL E.: Adatok a Fenyőkosztolány-környéki andezitek ismeretéhez. — *Földtani Közlemények* **53/1–12**, 100–102.
- LENGYEL E.: Die andesite der Umgebung von Fenyőkosztolány im Comitatus Barcs. — *A Ferenc József M. Kir. Tud. Egyetem Barátainak Egyesülete, Szeged. Sectio Scientiarum Naturalium* **1/3**, 77–111.
- LENGYEL E.: Adatok az Apátkúti-völgy andezites kőzeteinek petrográfiai és petrokémiai ismeretéhez. — *Közlemény az Egyetemi Ásványtani és Földtani Intézetéből, Szeged* 1–15.

1924

- LENGYEL E.: Újabb adatok a tokaji Nagyhegy petrográfijához. — *Földtani Közlemények* **54/1–12**, 64–71.

1925

- LENGYEL E.: Küföldi tanulmányutam (Itália). — *Bányászati és Kohászati Lapok* **58/3–4**, 40–43., 52–56.
- LENGYEL E.: Petrogenetikai megfigyelések a Pilisszentlászló környéki andeziteken. — *Földtani Közlemények* **55/1–12**, 118–127.
- LENGYEL E.: A Szentendre és Pilisszentlászló közötti terület andezites kőzetei. — *Bányászati és Kohászati Lapok* **58/15**, 240–245.
- LENGYEL E.: Andesittypen aus der Szentendre-Visegráder Berggruppe. — *Tschermak'sche Mineralogische und Petrographische Mitteilungen (petrochem Daten)* **36/5–6**, 357–362.

1926

LENGYEL E.: Die andesitischen und riolitischen Gesteine des Tokajer Nagyhegy (Grosses Berges). — *A Debreceni Tisza István Tudományos Társaság Honismeret-ő Bizottságának kiadványa. Debrecen* **2/4**, 1–14.

1927

LENGYEL E.: Újabb adatok Szentendre környékének geológiájához. — *Bányászati és Kohászati Lapok* **60/4**, 69–73.

LENGYEL E.: Adatok a zónás plagioklászok ismeretéhez. — *Földtani Közlöny* **57/1–12**, 3–12.

1928

LENGYEL E.: A primér parallelszerkezet keletkezési lehetősége. — *Acta Chemica, Mineralogica et Physica (Szeged)* **1/1**, 54–58.

LENGYEL E.: Der genetische Zusammenhang zwischen den Graniten und Gneissen. — *Acta Chemica, Mineralogica et Physica (Szeged)* **1/1**, 44–53.

LENGYEL E.: Az izomorf-keverék kristályosodási törvényszerűségek petrogenetikai megvilágításban. — *Bányászati és Kohászati Lapok* **61/7**, 331–340.

LENGYEL E.: Adatok a zónás plagioklászok ismeretéhez **II**. — *Földtani Közlöny* **58/1–12**, 46–54.

LENGYEL E.: Der Etnaausbruch im Jahre 1928 und sein Gestein. — *Acta Chemica, Mineralogica et Physica (Szeged)* **1/2** 128–147.

LENGYEL E.: Tengerparti éleskavicsok. — *Földrajzi Közlemények* **56/5–6**, 93–102.

1929

LENGYEL E.: Az Etna jelenkori lávatípusai. — *Földtan Közlöny* **59/1–12**, 26–34.

LENGYEL E.: 3-4-3-4-6-pentamethoxy-diphenylmethan-2-carbonsaure-Krystalle. — *Acta Chemica, Mineralogica et Physica* **1/2**, 68–71.

LENGYEL E.: Olaszországi tanulmányutam tanulságai. — *Bányászati és Kohászati Lapok* **62/2**, 1–12., 49–61

1930

LENGYEL E.: Alföldi homokfajták ásványos összetétele. — *Földtani Közlöny* **60/1–12**, 67–75.

1931

LENGYEL E.: Szeged-környéki homokfajták összehasonlító kőzettani vizsgálata. — *A Szegedi Alföldkutató Bizottság Könyvtára VII. Szakosztály közleményei* **2**, 3–104.

1932

LENGYEL E.: Adatok a magastátrai gránitok petrokémiai ismeretéhez—*Földtani Közlöny* **62/1–12**, 5–6.

1933

LENGYEL E.: Adatok a Magas Tátra kőzetanához III. A Tarpatoki-völgyek kőzetei. — *Földtani Közlöny* **63/7–12**, 193–201.

LENGYEL E., FINÁLY I. & SZELÉNYI T.: Beiträge zur Petrographie der Hohen Tátra. — *Acta Chemica, Mineralogica et Physica* **3/1–2**, 36–49.

1934

LENGYEL E.: Égetett cserépedények kőzettani vizsgálata. — *Dolgozatok a M. Kir. Ferencz József Tudományegyetem Archeológiai Intézetéből, Szeged*, **9–10/1–2**, 306–309.

1935

LENGYEL E.: Adatok az Alföld római kerámiájához. Égetett cserépedények és lelőhelyük anyagának kőzettani vizsgálata. — *Dolgozatok a M. Kir. Ferencz József Tudományegyetem Archeológiai Intézetéből, Szeged* **11/1–2**, 226–228.

LENGYEL E.: A sárospataki Szent Vince-hegy piroxéndazitje. (Der Piroxendesit des Szent Vince-Berges bei Sárospatak.) — *Földtani Közlöny* **65/1–3**, 30–37.

LENGYEL E.: Beiträge zur petrographischen Kenntnis der Granite der Tarpatok-Täler in der Hohen Tátra. [Adatok a magastátrai Tarpatok-völgyek gránitjának ismeretéhez.] (csak németül). — *Földtani Közlöny* **65/4–6**, 120–126.

LENGYEL E.: Die geologischen und petrographischen Verhältnisse des Tokajhegyljaer Gebietes zwischen Tolcsva und Komlóska. — *Acta Chemica, Mineralogica et Physica* **4/3**, 195–213.

LENGYEL E.: Die geologischen und petrographischen Verhältnisse der Umgebung von Komlóska. — *Acta Chemica, Mineralogica et Physica* **3/3**, 126–147.

1936

LENGYEL E.: Jaspisvarietäten vom Tokaj-Hegylja-Gebirge. [Jáspisváltozatok a Tokaj-Hegyljáról.] (csak németül). — *Földtani Közlöny* **66/4–6**, 129–147.

LENGYEL E.: SiO₂ -Minerale in den Jaspissen des Tokaj-Hegylja-Gebirges. [SiO₂ -ásványok a Tokaj-Hegyljai jáspisokban.] (csak németül). — *Földtani Közlöny* **66/9–12**, 278–294.

1937

LENGYEL E.: Zum Problem der Sphärokristalle. — *Zeitschrift für Kristallographie A.* **97/1937**. Akademische Vergesellschaft in Leipzig, 67–87.

LENGYEL E.: Kristobalit Sárospatak környékéről. — *Földtani Közlöny* **67/10–12**, 309–314.

LENGYEL E.: Die geologischen und petrographischen Verhältnisse der Gebietes zwischen Komlóska–Újhuta–Makkoshotyka. — *Acta Chemica, Mineralogica et Physica* **5/3**, 161–178.

1938

LENGYEL E.: Konkreciósió dácittufák Szamosújvár környékéről. — In: Dr. Szádeczky Gyula emlékkönyve, Cluj-Kolozsvár. 1–8.

LENGYEL E.: Konkretionen-führende Dacittuffe aus der Umgebung von Szamosújvár. — In: Dr. Szádeczky Gyula Emlékkönyv. Cluj-Kolozsvár, 8–10.

1940

LENGYEL E.: Fajd-válfajok zúzókövei ásvány-kőzettani szempontból. — *Földtani Közlöny* **70/10–12**, 317–330.

LENGYEL E.: Séta Sárospatak környékén. — *Földtani Értesítő* **5/1**, 9–18.

1941

LENGYEL E.: A Magyar Himalája. — *Földtani Értesítő* **6/3**, 104–113.

1942

LENGYEL E.: Barangolás a hazatért Avas-hegységben. — *Földtani Értesítő* **7/1**, 16–24.

1943

LENGYEL E.: Magyarországi ásványok fluorescencia-vizsgálata szűrt ibolyafényben. — *Földtani Közlöny* **73/4–9**, 285–296.

LENGYEL E.: Ásvány- és kőzetvizsgálatok szűrt ibolyafényben. — *Földtani Értesítő* **8/1**, 22–27.

1948

LENGYEL E.: Telkibánya környékének ércgenetikai viszonyai. — Jelentés a Jövedéki Mélykutató 1947/1948. évi munkálatairól, 308–319.

1951

LENGYEL E.: Dunazughegységi andezitek zárványai és magmatektonikai jelentőségük. — *Földtani Közlöny* **81/1**, 119–129.

1952

LENGYEL E.: Emlékezés Szentpétery Zsigmondra. — *Földtani Közlöny* **82/1**, 113–118.

LENGYEL E.: Asszimiláció szerepe a kőzetek vegyi összetételében. — *Földtani Közlöny* **82/1**, 58–73.

1953

LENGYEL E.: Mangánérc-nyomok a Kőszegi hegységben. — *Földtani Közlöny* **83/10–12**, 360–368.

LENGYEL E.: A Dunazughegység andezitterületének felépítése. — *A Magyar Állami Földtani Intézet Évi Jelentése az 1951. évről*, 17–29.

1954

LENGYEL E.: Erdőbénye környékének földtana és kőzettana. — *A Magyar Állami Földtani Intézet Évi Jelentése az 1952. évről*, 71–80.

LENGYEL E.: A Börzsönyhegység K-i peremének földtani és kőzettani ismertetése. — *A Magyar Állami Földtani Intézet Évi Jelentése az 1953. évről*, **1**, 267–276.

1955

LENGYEL E.: Kesztölc környéki andezitek. — *Földtani Közlöny* **85/3**, 336–344.

1956

LENGYEL E.: Abaújszántó környékének földtani és kőzettani vizsgálata. — *A Magyar Állami Földtani Intézet Évi Jelentése az 1954. évről*, 93–104.

LENGYEL E.: A Börzsönyhegység Nógrád–Szokolya környéki területének újrafelvétele. — *A Magyar Állami Földtani Intézet Évi Jelentése 1954. évről*, 105–126.

1957

LENGYEL E.: A börzsönyi vasas képződmények. — *Földtani Közlöny* **87/2**, 165–172.

LENGYEL E.: A Szarvaskő környéki titán-vanádium-vasérc kutatás újabb eredményei. — *A Magyar Állami Földtani Intézet Évkönyve* **46/2**, 251–335.

LENGYEL E.: Resultats recents de larecherchs de mineraj de titan-vanadium-Fe des environs de Szarvaskő. — *A Magyar Állami Földtani Intézet Évkönyve* **46/2** 337–381.

1958

LENGYEL E. & MÁNDY T. 1958: A Tolcsva környéki bentonit genetikai viszonyai. — *Földtani Közlöny* **88/4**, 437–446.

1959

LENGYEL E.: Földtani és kőzettani megfigyelések a Tokaji-hegységben. — *Földtani Közlöny* **89/4**, 381–392.

LENGYEL E.: Sárospatak környékének földtani újrafelvétele. — *A Magyar Állami Földtani Intézet Évi Jelentése 1955–56-ról*, 203–223

LENGYEL E.: A Tokaji-hegység földtani felépítése Erdőbénye-Tolcsva- Erdőhorvati környékén. — *A Magyar Állami Földtani Intézet Évi Jelentése 1955–56-ról*, 225–260.

1961

LENGYEL E.: A Ti-V-Fe ore enrichment in the gabbro-peridotit Range of the Bükk- Mountaine. — *Acta Geologica Hungarica* **7/1–2**, 169–171.

1962

LENGYEL E. & VARGA I.-NÉ: A Pálháza-i Gyöngykőhegy perlitváltozatainak kőzettani vizsgálata. — *Bányászati Kutató Intézet Közleményei* **7/1**, 294–308.

Kézirat beérkezett: 2011. 05. 26.